

Pro práci s tímto pracovním listem využijte archiv ČT:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/217562248420007-limity-krajiny-a-limity-tezby/>

nebo využij
QR kód

ÚKOLY PŘED SLEDOVÁNÍM FILMU:

- 1) Diskutujte: Dokumentární film, který se chystáte zhlédnout, nese název **Limity krajiny a limity těžby**.
Čím se podle vás bude zabývat?
Co jsou to „limity“?
Proč si myslíte, že se v titulu pořadu slovo „limity“ opakuje?
- 2) Ve filmu budou mimo jiné zmíněny následující zeměpisné názvy: **Most, Litvínov, Horní Jiřetín, zámek Jezeří**.
Vyhledejte je na vhodné mapě.
- 3) Která surovina se v této oblasti především těží?
- 4) Uhlí patří mezi tzv. fosilní paliva, jež vznikla v dávných dobách přeměnou odumřelých rostlin a těl za nepřístupu vzduchu.
Které další suroviny do této skupiny nerostných surovin patří?
- 5) Doplňte následující pojmy do tabulky: **Mostecká pánev, Ostravsko-karvinský revír, podpvrchová, povrchová, Sokolovská pánev**

TĚŽBA UHLÍ V ČESKÉ REPUBLICE		
	HNĚDÉ UHLÍ	ČERNÉ UHLÍ
Způsob těžby		
Regiony těžby		

ÚKOLY PŘI SLEDOVÁNÍ FILMU:

- 6) Jakou přezdívku měl v minulosti kraj na severu Čech, o kterém pořad je? Proč se o tomto místě mluví v minulém čase?
- 7) Ve druhé minutě filmu jsou využity archivní záběry s komentářem, který odpovídá dobové komunistické propagandě.
Co je to propaganda?
- 8) V čase 01.50 zazní tato citace: „...lidé si totiž spočítali, že pod domy je ještě něco cennějšího, než je tohle organizované sešlé kamení.“
Které jazykové prostředky komunistická propaganda používá, aby film diváky přesvědčil o užitečnosti zbourání historického města?
- 9) Které královské město bylo srovnáno se zemí?

- 10) Kolik obcí bylo v severních Čechách podobným způsobem zlikvidováno kvůli těžbě?
- 11) Mnoho obyvatel neslo opouštění svých bořených obcí těžce. Které aspekty odstraňování obcí (zmíněné v prvních osmi minutách pořadu) jsou pro pamětníky nejcitlivější?
- 12) Která obec byla poslední obcí zničenou kvůli těžbě hnědého uhlí v severních Čechách?
- 13) Usnesením vlády Petra Pitharta č. 444 ze dne 30. října 1991 se stanovily tzv. Územní limity těžby hnědého uhlí v severních Čechách. Zjistěte, čemu tyto limity slouží.
- 14) Obec Horní Jiřetín se pro mnohé stala jakýmsi symbolem boje proti dalšímu rozšiřování povrchových dolů. Jakým způsobem se změnila situace v Horním Jiřetíně po stanovení územních limitů těžby? (čas 10.00 - 11.30)
- 15) Nyní se zaměříme na výpovědi a názory lidí, kteří ve filmu vystupují. O jakých společných problémech hovoří obyvatelé severních Čech jak v roce 1993, tak i v roce 2017?
- 16) Co se naopak v posledních desítkách let po roce 1989 v regionu změnilo z hlediska hospodářského, ekologického i společenského?
- 17) Severní Čechy jsou příkladem oblastí, které jsou významně postižené negativními dopady těžby nerostných surovin. Jak se zásahy do krajiny, které mají tyto důsledky těžební činnosti napravit a zahladit, jedním slovem nazývají?
- 18) Ve filmu o nápravě krajiny hovoří fotograf Ibra Ibrahimovič (23.30). Jaký způsob rekultivace popisuje?

ÚKOLY PO ZHLÉDnutí FILMU

- 19) Navštívit můžete i web, který z časosběrných snímků satelitu Landsat ukazuje vývoj podobných rekultivačních opatření v regionu. <https://www.ecofuture.cz/clanek/casosberne-zabery-ukazuji-jak-povrchova-tezba-meni-ceskou-krajinu>
Například jezero Medard se v současné době hojně využívá k wakeboardingu. Které hospodářské aktivity by mohly podpořit rozvoj regionu tak, aby nejen wakeboardaři měli důvod do oblastí přicházet?

- 20) A zpět k původní otázce o názvu filmu. Proč autoři snímku nazvali film právě Limity krajiny a limity těžby?
- 21) O jakých dalších „limitech“ se ve filmu hovoří? Ve skupinách pojmenujte ještě alespoň dva nebo tři další limity, kterými se dokument zabývá. Každý vypsáný „limit“ buďte připraveni vysvětlit.

MOŽNÁ ŘEŠENÍ:

4. ropa, zemní plyn, 6. zahrada Čech, 10. 106 obcí, 21. např. limity zdraví, limit pro znečištění ovzduší pevnými částicemi (polétavého prachu), limity rozvoje, limity toho, co může člověk unést, limity trpělivosti obyvatel, limity svobody,...